

Finansdepartementet
PB 8008 Dep.,
0030 Oslo

Oslo, 26.05.2010

Deres ref.: 10/1139/MW/EGR

Høring – endringer i kapitalkravsforskriften mm.

Departementets endringsforslag omfatter:

- FOR 2006-12-22-1615 om kredittinstitusjoners og verdipapirforetaks store engasjementer.
- FOR 2006-12-14-1506: Forskrift om kapitalkrav for forretningsbanker, sparebanker, finansieringsforetak, holdingselskaper i finanskonsern, verdipapirforetak og forvaltningsselskaper for verdipapirfond mv.
- FOR 1990-06-01- 435: Forskrift om beregning av ansvarlig kapital for finansinstitusjoner, oppgjørssentraler og verdipapirforetak, samt
- ny forskrift om forsvarlig likviditetsstyring for banker, finansieringsforetak mv. – jf FOR 2007-06-29-747.

De to førstnevnte gjelder ikke pensjonskasser direkte. Pensjonskasseforeningen velger derfor ikke å kommentere disse.

Forskrift om beregning av ansvarlig kapital.

1.

Etter forskriften inngår fond for urealiserte gevinster i utgangspunktet i kjernekapitalen – jf. § 3 nr. 12. en for livsforsikringsselskap og pensjonskasser kommer urealiserte kursendringer på finansielle instrumenter tilordnet selskapsporteføljen til fradrag i kjernekapitalen – jf. § 7 bokstav s. Rent redaksjonelt ville det være enklere å unnta livsforsikringsselskap og pensjonskasser fra § 3 nr. 12, og så ta ut § 7 bokstav s.

Vi vil imidlertid hevde at det ikke er noen god grunn til å unnta fond for urealiserte gevinster fra livsforsikringsselskap og pensjonskassers kjernekapital. Bestemmelsen er en videreføring fra før forsikringsvirksomhetsloven av 2005 innførte nye bestemmelser om inndeling av aktiva i kundemidler (kollektivporteføljen) og selskapsmidler (selskapsporteføljen). Før 2008 ble det ikke skilt mellom urealiserte gevinster tilordnet kundene og urealiserte gevinster tilhørende selskapet; alt inngikk i kursreguleringsfondet. Når nå urealiserte gevinster på finansielle eiendeler tilhørende selskapet er utskilt og klart definert, er det ingen grunn til å unnta fond for urealiserte gevinster fra kjernekapitalen i livsforsikringsselskap og pensjonskasser. En følge ville selvsagt være at kapitaldekningskravet også må omfatte urealiserte kursgevinster i selskapsporteføljen – jf. FOR 2006-12-22-1616 § 6b bokstav c.

2.

Akkumulert delårsresultat kan etter nærmere bestemmelser inngå i kjernekapitalen – jf. § 3 nr. 10. For livsforsikringsselskap og pensjonskasser bør det presiseres hvilke overskuddsbegrep det her er tale om: Gjelder det overskudd på så vel teknisk som ikke-teknisk regnskap?

Etter Pensjonskasseforeningens syn bør også overskudd i teknisk regnskap (avkastning utover garantert avkastning) telle med som ansvarlig kapital. Gjennom året – inntil avkastningen er endelig disponert – vil realisert avkastning utover beregningsrenten være en reell buffer mot svingninger i verdiene av aktiva.

Ny forskrift om forsvarlig likviditetsstyring i banker mv.

I høringsnotatet av 19. mars 2010 vise Finanstilsynet til, at de foreslåtte endringer i likviditetsforskriften først og fremst er rettet mot banker og verdipapirforetaks virksomhet og at den nye likviditetsforskriften generelt passer dårlig for livsforsikringselskap og pensjonskasser. Finanstilsynet foreslår derfor at disse institusjoner ikke skal omfattes av den nye forskriften, men at bestemmelsene i gjeldende likviditetsforskrift videreføres, og tas inn som et eget kapittel i kapitalforvaltningsforskriften.

Finanstilsynet peker videre på, at også gjeldende bestemmelser er ganske omfattende og neppe hensiktsmessige for pensjonskasser. Finanstilsynet foreslår derfor innført en egen bestemmelse om forholdsmessighet, hvoretter foretakets system for styring og kontroll med likviditetsrisikoen skal være tilpasset arten, kompleksiteten og omfanget av virksomheten.

Pensjonskasseforeningen støtter Finanstilsynets forslag om å flytte likviditetsbestemmelser for livsforsikringselskap og pensjonskasser til kapitalforvaltningsforskriften. Vi støtter også forslaget om en forholdsmessighetsbestemmelse, men vil peke på, at det vil kunne være uklart hvorledes en skal forholde seg til en slik bestemmelse når forskriften samtidig inneholder konkrete krav til dokumenterte strategier, beredskapsplaner, risikomåling, stresstester, overvåkning mv.

Likviditetsrisiko vil generelt ikke være en relevant problemstilling for pensjonskasser. Det vil være svært liten usikkerhet knyttet til betalingsstrømmer inn og ut, samtidig som en hoveddel av aktiva vil være plassert i likvide, for en stor del børsnoterte, verdipapirer. Etablering av likviditetsstrategi, rammer for risiko, stresstesting, uavhengig kontroll mv. framstår som arbeids- og kostnadskrevnede anstaltmakeri.

Vi vil også peke på at bestemmelsene i likviditetsforskriften om organisering, ansvarsforhold og uavhengig kontroll (§ 4 og § 9) overhode ikke er tilpasset organisasjoner med fra én til en håndfull ansatte.

Dersom Finanstilsynets forslag om å videreføre gjeldende bestemmelser om likviditetsstyring og at disse inkorporeres i kapitalforvaltningsforskriften tas til følge, bør det presiseres at de enkelte bestemmelser om beredskapsplaner, likviditetsrisikorammer mv. ikke er obligatoriske. Dette kan gjøres ved at regelverket innledes med en forholdsmessighetsbestemmelse som utformes for eksempel som følger:

Foretaket skal ha en forsvarlig strategi for styring og kontroll med likviditetsrisikoen som skal være tilpasset arten, kompleksiteten og omfanget av virksomheten. Likviditetsstrategien vil kunne omfatte elementer som omtalt i de følgende paragrafer.

Så må det være opp til styret i den enkelte institusjon å vurdere hvilke behov for internt regelverk. Vi vil for øvrig benytte anledningen til å påpeke, at det også i andre deler av regelverket som gjelder pensjonskassenes virksomhet bør innføres tilsvarende forholdsmessighetsbestemmelser. Dette gjelder bl.a. kapitalforvaltningsforskriftens kapittel 2, forskrift om internkontroll og risikostyring samt forskrift om bruk av informasjons- og kommunikasjonsteknologi.

Med vennlig hilsen,

Pensjonskasseforeningen

Rolf A. Skomsvold

Generalsekretær